

Овај пројекат финансира
Европска унија

**#EY
ЗА ТЕБЕ**

THE GAME

„Ова публикација објављена је уз финансијску помоћ Европске уније. За садржину ове публикације искључиво је одговорна Међународна мрежа помоћи ИАН и та садржина нипошто не изражава званичне ставове Европске уније”.

THE GAME

**Међународна мрежа помоћи ИАН
Београд 2021.**

Сажетак

Од 2015. године, када је миграција такозваном „балканском рутом“ била на врхунцу, значајан број миграната/избеглица остао је заглављен у транзитним земљама. Како те државе нису њихово жељено одредиште, велики број њих, укључујући малолетнике без пратње, непрекидно покушава да настави даље и изнова одлази на „gate“ (колоквијални назив за илегални покушај преласка границе). „Gate“ се неретко завршава насиљем и тортуром.

Међународна мрежа помоћи ИАН је у оквиру пројекта „Свеобухватна акција против тортуре“ који је финансиран од стране Европске уније, спровела квалитативно истраживање чији је циљ разумевање фактора (психолошких механизма, социјалних притисака, економских притисака, итд.) који утичу или су у основи понављајућег понашања, сталног поновног покушаја одласка на „gate“ без обзира на неуспех, трауму и тортуру које „gate“ носи.

Подаци су прикупљени кроз фокус групе и полуструктурисане интервјуе. Укупно је учествовало 45 испитаника. Већину у узорку чине мушкарци, узраста до 18 година, и највише их је из Авганистана.

На основу анализе одговора добијених у овом истраживању можемо рећи да „gate“ представља путовање са добро дефинисаним корацима и фазама. Издвајају се следећи елементи: мотивација, преговори, ишчекивање, одлазак на „gate“, исход „gate“-а.

Они који крећу на „gate“ су хероји који се одазивају на „позив“ да служе породици и покушају да постигну бољу будућност за све. Ради се о преласку из нестабилности, ратовања, стреса, расизма, породичних/племенских спорова и освете, у стабилност, мир, смиреност, толеранцију, сигурност. Циљ је доћи до крајњег одредишта, а „gate“ је само средство за постизање тог циља.

За мигранте који тренутно бораве у Србији, најтеже је то што се налазе у зачараном кругу из кога не могу да изађу, не могу ни напред ни назад, као да су заробљени ту где су. Када говоре о „gate“ – у као да говоре о бежању из затвора које носи у исто време узбуђење, али и разочарање када буду ухваћени и враћени назад.

Разумевање мотивације, осећања, и свих других унутрашњих и спољашњих фактора који утичу на понашања оних који одлазе на „gate“ може да помогне свима онима који пружају услуге мигранти-ма/тражиоцима азила да боље разумеју проблеме у интеграцији са којима се сусреће ова група људи, а који су резултат наведених процеса, те и да своје услуге ускладе са потребама ових људи.

Увод

Међународна мрежа помоћи ИАН је локална, невладина организација посвећена пружању помоћи и заступању најосетљивијих, најугроженијих и маргинализованих група у друштву. У оквиру ИАН-а, од 2000. године функционише центар за рехабилитацију жртава тортуре где особе које су преживеле тортuru и нехуман третман могу добити свеобухватну рехабилитацију.

Иако је од 1987. године, Конвенцијом УН против тортуре и других сурових, нечовечних и понижавајућих поступака или казни, тортура апсолутно забрањена и не сме се дешавати ни под којим условима ни изговорима, она се дешавала и дешава се и данас.

Тортура представља чин екстремног насиља, намерно на-ношење тешке физичке или менталне патње или бола, са циљем да се од особе извуче признање, да се сломи њена личност, да се казни, да се застраши заједница, а извршена је од стране службеног лица или уз његов прећутни приста-нак или наређење.

Тортура представља једно од најстрашнијих кршења људских права, то је злочин против човечности и достојанства личности, чији је циљ да уништи човекове темеље, његову базичну сигурност и уперена је против друштва у целини.

Тортура и други облици суровог, нечовечног и понижавајућег поступања и кажњавања се најчешће дешавају у ратовима (у логорима), али се такође дешавају и у мирнодопским условима, најчешће у затворима, притворима и другим установама/институцијама затвореног типа – психијатријске болнице, установе социјалне заштите - домови за особе са инвалидитетом, за старе, у избегличким камповима, прихватним центрима, центрима за азил и сл.

Као екстремна, интерперсонална траума, тортура оставља ожиљке на жртвино психолошко и физичко здравље и њено достојанство, на њену породицу и пријатеље, али и на друштво у целини. Проблеми се јављају на различитим нивоима – егзистенцијалном, социјалном, психолошком, правном и медицинском.

У данашње време тортура се дешава на границама, где избеглице и мигранти траже начин да стигну до бољег живота, покушавајући илегално да пређу границу, идући на такозвани „game“. Израз „game“ је колоквијалан назив за илегални покушај преласка границе.

Тема истраживања, чији резултати ће бити презентовани у овој публикацији, су психолошки механизми, социјални, економски и други притисци који утичу на излазак на „game“, који се изнова дешава, без обзира на последице које са собом носи, као што су тортура и многа друга трауматична искуства.

Истраживање „The Game“ је део активности у оквиру регионалног пројекта „Свеобухватна акција против тортуре“ који је спровођен у периоду од јануара 2018. до априла 2021., а финансиран од стране Европске уније кроз Европски инструмент за демократију и људска права. Циљ пројекта је да се допринесе спречавању тортуре, кажњавању починилаца и лечењу последица тортуре на Балкану. Пројекат је имплементирала Међународна мрежа помоћи ИАН у парт-

нерству са Центром за грађанске Иницијативе из Прилепа (Македонија) и Центром за људска права из Ниша.

БРОЈ ТРАЖИЛАЦА АЗИЛА И ДРУГИХ МИГРАНАТА У СРБИЈИ

Од 2008. године и успостављања националног система азила, закључно са 31. децембром 2020. године, Канцеларија за азил је усвојила захтев за азил 194 странца, односно одобрила је 90 уточишта и доделила 104 супсидијарне заштите.

У 2020. години, 2.830 особа је изразило намеру да поднесе захтев за азил у Републици Србији, односно регистровано је у складу с одредбама Закона о азилу и привременој заштити (ЗАПЗ). То представља знатно смањење у односу на 2019. годину, када је регистровано 12.937 особа које су изразиле намеру да поднесу захтев за азил. Наведена драстична разлика није последица мањег прилива тражилаца азила, избеглица и миграната, већ чињенице да Министарство унутрашњих послова (МУП) није спроводило поступак регистрације у пуном капацитету. Узрок тога је, у највећој мери, била пандемија вируса корона.

За време трајања ванредног стања, односно од почетка марта до краја маја, регистровано је само 220 тражилаца азила, док је Високи комесаријат УН за избеглице (УНХЦР) у Републици Србији у истом периоду забележио укупно 1.829 новопридошних миграната.

Без обзира на то што у Републику Србију годишње улази нешто преко 20.000 тражилаца азила и других миграната, релативно мали број њих затражи међународну заштиту. Од укупног броја странаца који су до краја децембра 2020. го-

дине изразили намеру да поднесу захтев за азил у Републици Србији, већину су чинили мушкарци (2.649), и то најчешће из Авганистана, Сирије, Пакистана, Ирака и Бангалдеша. Захтев за азил је поднело њих 144, што је скоро дупло мање у односу на претходну годину (252), и то особе које долазе из Ирана, Сирије, Бурундија, Гане, Ирака, Турске, Либије и Северне Македоније. Од 29 усвојених захтева, Канцеларија за азил је у 17 случајева донела одлуку којом се одобрава уточиште, а у 12 случајева одлуку којом се додељује супсидијарна заштита.

Гледано по старосној структури, намеру је изразило 638 малолетника, од којих је 71 било без пратње. Највећи број непратњене и раздвојене деце био је из Авганистана (48) и Пакистана (7). (Право на азил у Републици Србији 2020, Београдски центар за људска права)

Током прва два месеца 2021. године, Комесаријат за избеглице и миграције Републике Србије забележио је 5.453 новорегистроване особе, најчешће из Авганистана, Сирије и Сомалије, и већина их је долазила преко Северне Македоније. Средином марта у Републици Србији било је присутно 6.129 миграната, од којих је 1.314 боравило ван центара. (*azil.rs*)

ПОКУШАЈИ ПРЕЛАСКА ГРАНИЦЕ

Највећи број миграната који тренутно бораве у Републици Србији, како они регистровани, тако и нерегистровани, желе да иду у земље Западне Европе. Тај пут није једноставан, и најчешће је неизвестан, напоран, опасан и нелегалан. Већина миграната покушава да дође до земаља Европске уније уз помоћ кријумчара и често у зависности од количине новца зависи и да ли ће стићи до жељене дестинације.

На врхунцу европске избегличке кризе 2015. године, „game“ се састојао од пружања информација, смерница и навигација, које су често биле непотребне јер је рута била „отворена“. Међутим, кријумчари су нудили своје услуге онима који желе да стигну на одредиште у Европској унији, злоупотребљавајући њихов недостатак информација, несигурност и рањивост. У то време „game“ је био брз и знатно лакши и јефтинији него сад. Када се у марту 2016. рута затворила и када је постало веома тешко прећи границе, „путовање“ је успорило, а „game“ је постао дуготрајни процес који често укључује године живљења, рада и невидљивог кретања у истој земљи. (*Game people, Irregular migration and risks, CRPC 2019.*). У том процесу, живот се често своди на пуко преживљавање.

Када су у питању покушаји преласка граница из Републике Србије ка суседним земљама, најчешће се иде организовано, са кријумчарима. И поред тога, мигранти углавном бивају ухваћени од стране граничне полиције суседних земаља, неретко буду жртве физичког и психичког насиља од стране истих актера и бивају враћени у Србију, о чему сведоче многи извештаји међународних и домаћих невладиних организација.

Тако је Хуманитарни центар за интеграцију и толеранцију (ХЦИТ) током маја и јуна 2017. године, забележио више десетина случајева колективног протеривања из Мађарске, Румуније и Хрватске током којих је протерано укупно 964 избеглица и миграната. Највећи број је протеран из Хрватске (601). Највише колективно протераних странаца пореклом је било из Авганистана (више од 440) и Пакистана (више од 320), а посебно забрињавајући податак је да је од укупног броја протераних било 101 дете, од тога 89 без пратње и 14 жена.

У априлу 2017. године Београдски центар за људска права и Међународна мрежа помоћи ИАН, одлучили су да оформе

посебан тим састављен од правника, психолога/психијатара и вештака специјалиста судске медицине са задатком да се, у складу са Истамбулским протоколом, документују случајеви злостављања избеглица и миграната у суседним земљама. Сви подаци прикупљени су у мају и јуну 2017. године. Документовано је и објављено 19 случајева злостављања, највише из Хрватске, али и из Мађарске и Румуније. Злостављање је подразумевало ударце гуменим палицама и песницама, шамарање, шутирање, уједе паса, коришћење сузавца, употребу гумених метака, вређање, понижавања и застрашивања. *(Документовање злостављања и колективног протеривања избеглица и миграната, БЦЛП и ИАН, 2017.)*

Описана пракса граничних органа и слична искуства миграната нису ограничена само на поменути период у којем је спровођено документовање. Мигранти који илегално покушавају да прелазе границе изложени су оваквим и сличним, а неретко и много горим искуствима при сваком поновљеном покушају. Скорашњи извештаји указују на слична дешавања, попут извештаја Данског савета за избеглице ДРЦ, који се односи на период октобра 2020. и говори о бруталном поступању хрватске полиције према мигрантима на граници са Босном и Херцеговином.

Без обзира на то, већина њих поново покушава исто, и у стању су да у кратком временском периоду и по неколико десетина пута проживљавају исто. Циљ тортуре на границама, као и углавном сваког системског злостављања јесте да застраши одређену заједницу, у овом случају мигрантску популацију како би престали да покушавају илегално да прелазе границу. Ови млади људи као да нису довољно застрашени без обзира на лоше искуство које имају или су толико очајни да без обзира на то искуство насиља, „game“ виде као једини излаз из сопствене ужасне ситуације у којој

су се нашли. Међу мигрантима који на овај начин покушавају да се домогну Западне Европе, велики је број малолетних лица без пратње. Због своје рањивости, деца и млади без пратње су посебно ризична категорија у таквим околностима. Често су то деца или адолесценти који са собом већ носе нека трауматична искуства из земље порекла и која су успут изложена разним трауматичним ситуацијама и искуствима.

Сазнања до којих смо дошли у мају и јуну 2017. и чињеница да упркос тортури коју доживљавају на границама мигранти настављају на исти начин да покушавају да их пређу, навела нас је да спроведемо ново истраживање како бисмо покушали да разумемо факторе (психолошке механизме, социјалне притиске, економске притиске, итд.) који утичу или који су у основи понављајућег понашања, сталног поновног покушаја одласка на „game“ без обзира на неуспех, трауму и тортуру коју „game“ носи.

Методологија истраживања

Циљ истраживања је разумевање фактора (психолошких, економских, социјалних, итд) који утичу на одлазак на “Game”.

Урађено је квалитативно истраживање. Подаци су прикупљани кроз фокус групе и полуструктурисани интервју. Питања која су била основ за прикупљање података су креирана за потребе овог истраживања. Урађене су 4 фокус групе и 5 интервјуа.

Истраживање је рађено у периоду од 1. јануара 2019. до 30. априла 2021.

Испитаници у истраживању су били тражиоци азила и мигранти који бораве у центрима за азил у Боговађи, Бањи Ковиљачи као и у кући за малолетне мигранте без пратње у Лозници.

Узорак

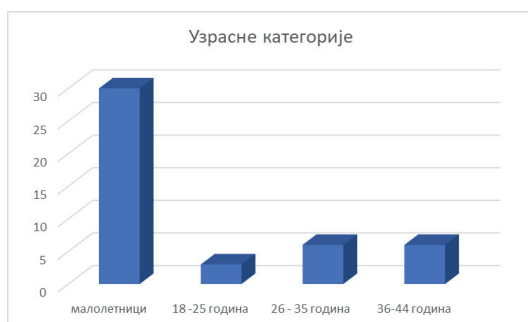
Овим истраживањем обухваћено је 45 испитаника. Од укупног броја испитаника (45), 87% (39) су чинили мушкарци, а 13% (6) жене.

Графикон 1. Пол испитаника

Узраст

Испитаници у истраживању су младе особе, са просечном старошћу од 21 године. Најмлађи испитаник је имао 11 година, а најстарији 44. Већину испитаника у узорку истраживања чине малолетници/е којих је 67% (30), затим особе између 25 и 45 година којих је 26% (12), и особе старости између 18 и 25 година којих је 7% (3) у узорку.

Графикон 2. Структура узорка по узрасту

Земља порекла

Највећи број испитаника у истраживању је из Авганистана 58% (26), затим следе испитаници из Афричких земаља попут Бурундија, Гане, Кемеруна, итд. који чине 31% (14), као и остали који долазе из земаља попут Ирака, Ирана, Сирије којих је 11% (5) у узорку.

Графикон 3. Земља порекла

Квалитативна анализа података

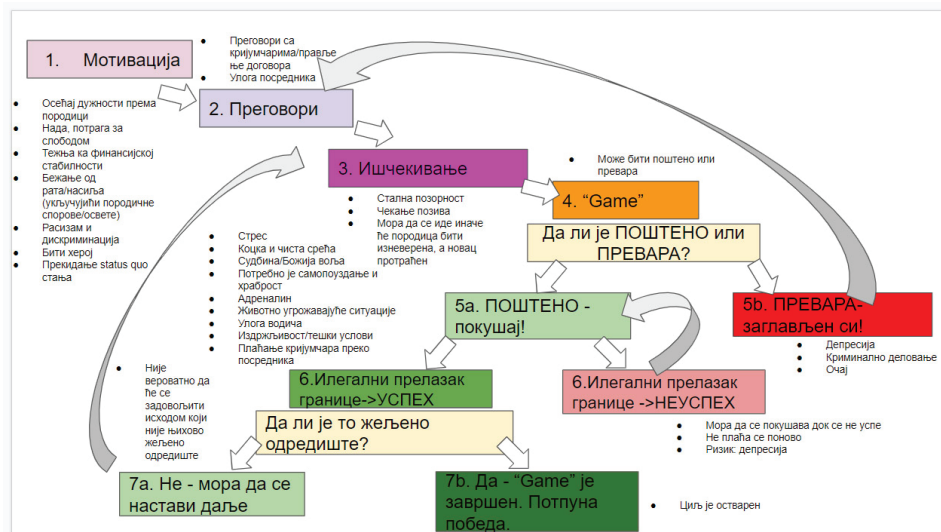
На основу анализе одговора добијених у овом истраживању можемо рећи да „game“ представља путовање са добро дефинисаним корацима и фазама. Почетна, иницијална фаза праћена је корацима који могу имати прилично различите исходе. Све почиње од почетне мотивације и дефинисања „главног циља“ путовања што је обично крајње одредиште на које мигрант жели или треба да стигне. Често је то нека од земаља Европске Уније у којој су се неки рођаци већ скрасили и уживају преко потребну стабилност, сигурност, економску независност и слободу. Такве вести из иностранства важан су покретач који наводи породице да размисле о слању једног од својих чланова у иностранство. Често преузимање овог подухвата није избор појединца, већ је више ствар дужности и осећаја одговорности према породици. Одабрани члан породице - мигрант треба да крене на ово путовање, и једном кад стигне на одредиште, треба да припреми терен, односно направи неку врсту темеља како би му се придружили остали чланови породице. Ово је врло опасна и ризична мисија, и подрзумева илегалне покушаје преласка граница више држава коришћењем кријумчара и водича. Очи свих чланова породице су упрте у мигранта. Он/она постаје нека врста хероја, трагача за бољом судбином за себе и породицу. Притисак је већи ако је за мигранта

одабран мушкарац, а нарочито ако је старији син, у односу на млађе мушкарце и ћерке.

Мигранти су хероји који се одазивају на „позив“ да служе породици и покушају да постигну бољу будућност за све. Ради се о преласку из нестабилности, ратовања, стреса, расизма, породичних / племенских спорова и освете, у стабилност, мир, смиреност, толеранцију, сигурност. Често је таква идеалистична слика крајњег одредишта настала кроз приче других чланова породице који као законити грађани живе широм Европе. Циљ је доћи до крајњег одредишта, а „game“ је само средство за постизање тог циља.

Одбијање путовања - „game“-а знак је лошег карактера, кукавичлука и недостатка љубави и поштовања према породици.

Покушали смо да разложимо цео процес и прикажемо неке увиде и ризике сваког дефинисаног елемента „game“-а.

Дијаграм 1. Елементи „game“-а

МОТИВАЦИЈА

Одговоре испитаника који се односе на мотивацију за учествовање у „game“-у, као и за поновљене покушаје преласка граница могуће је груписати у неколико главних мотивационих фактора:

Осећај дужности према породици - лично жртвовање за веће добро - помагање породици да пронађе бољу судбину:

„Желим да браћа и сестре имају бољи живот. Ја сам најстарији брат, и ја треба да решавам проблеме.“

„То је због моје породице, породица је мој мотив.“

„Сваки пут кад нас полиција ухвати, они нас туку. А ми морамо да идемо, јер немамо другог избора. Ако нам сломају руке и ноге, опет морамо да идемо. Зато што је обавеза“

Бити херој - неко ко би требало да победи упркос свим препрекама, ради се о храбрости и самопоуздању:

„Кад смо то прошли, имали смо осећај као да смо... не знам... прошли неке најгоре муке. Углавном, као неки невероватан херојски подвиг који смо преживели.“

Прекидање „status quo“ стања:

„У Авганистану имамо изреку - Или ћемо живети како треба или ћемо да смрдимо док не умremo“

„Ми смо донели одлуку, по цену да умremo. У Авганистану нас не чека ништа боље.“

Нада, потрага за слободом, док не покушавати значи да нема никакве наде (повезано је са претходним мотивом):

„Моја једина нада је да могу да подржим своју породицу, да им омогућим да не живе у немаштини и да имају нормалан живот. И ако дођем до тога, ја ћу бити срећан, ничем другом се не надам.“

„То је бољи живот за моју децу.“

„Game је једна врста наде да могу да одем одавде у нешто боље.“

Често је мотивација за одлазак на „game“ спор административни процес поступка азила и мале шансе да се добије азил и легално остане у земљи:

„Још чекамо, иако знамо да 95% људи буду одбијени за азил. То је разлог зашто људи иду даље.“

У основи, одлазак на „game“ је шанса да се започне нови живот за себе и за целу породицу.

ПРЕГОВОРИ

Ова фаза подразумева контактирање породичних веза како би се пронашао поуздан кријумчар коме се може веровати, и који ће направити финансијску понуду за породицу. Цена зависи од крајњег одредишта и руте, односно колико је кријумчару тешко да је организује. Обично је то око неколико хиљада евра по особи.

Постоји чак и нови израз „VIP game“, много скупљи, али са већим шансама за успех да се дође до Европске уније. (Баш као и у дигиталним играма, премиум куповина гарантује предност и веће шансе за успех).

„Ако даш те паре онда си 100% у Европској унији, то је најскупљи „game““.

У ово се улаже породична штедња, као и новац који долази од чланова породице који су у иностранству.

Посредничке агенције су витална тачка овог процеса јер осигуравају и гарантују да ниједна страна неће бити преварена.

У идеалном случају, особа који одлази на „game“ плаћа мали износ унапред, користећи посредника. Након што је један део пута – „ниво“ завршен (једна граница илегално пређена), мигрант обавештава посредника о томе и он прослеђује новац кријумчару. Након тога, мигрант чека следећи позив (следећи „game“) за прелазак следеће границе. Тек када мигрант стигне на крајње одредиште, кријумчар ће добити сав свој новац.

„Ако успемо, онда супер, прошли смо ову земљу, један ниво више...“

ИШЧЕКИВАЊЕ

Велики део целог овог путовања је чекање посебног позива. Позив кријумчара или некога ко је са њим у директном контакту је сигнал да се мигрант припреми и да је време за акцију.

„Кад год кријумчар позове и каже „game“ је спреман, ти мораш да дођеш.“

Време чекања на позив може бити веома различито, и обично је праћено великим стресом и очекивањима. Кад је позван, мигрант мора бити спреман, иначе ће породица схватити да њихова највећа узданица и нада није успела. Обично када је „game“ уговорен, то значи да акција почиње у блиској будућности - у наредних неколико дана.

„Ту је осећање радости јер идемо ка циљу, али и осећање страха јер ти је живот на длану и у сваком тренутку може нешто лоше да се деси.“

„GAME“

Ако је кријумчар пуздан и ако је „game“ поштен, мигранти ће бити повезани са локалним водичем који ће их превести преко границе или им показати како могу илегално да пређу границу.

У супротном, може се догодити да кријумчар само узме новац, а да за узврат не пружи никакву услугу и смернице. Мигранти се у том случају суочавају са неколико изузетно великих ризика, пошто су остали без новца и плана шта и како даље. Оваква ситуација их доводи у ризик од кривичног понашања, очаја, депресије, злоупотребе алкохола и дрога, како би смањили стрес и осећај очаја.

Ако је „game“ поштен, мигрант окушава срећу. Обично је то врло ризично путовање са ситуацијама опасним по живот или, у најбољем случају, само исцрпљујуће.

„Два дана смо имали храну, трећи нисмо имали ни хране ни воде, само мало пистаћа, што нам је дао кријумчар.“

“Било је јако хладно, падала је киша, морао сам да спавам напољу.”

„Идеш по шуми са дивљим животињама... Ако заостанеш, нити можеш да се вратиш, нити знаш да идеш даље. Изгубиш се и то је то. Поједу те животиње или умреш од глади.“

„Било је јако тешко, и ако бих причао о томе, сигурно бих се распакао. Много људи је изгубило живот и у води, и у шуми.“

„Полиција је пуцала у точкове и ауто се преврнуо.“

“Исеку нам панталоне, овако изнад колена, да се смрзнемо, да бисмо се прехладили и да не бисмо више долазили. Тамо је било хладно, падао је снег, имали су пса... држе пса, нас туку и онда кад су нас истукли, кажу - Бежите сад, идите одакле сте дошли. И док ми трчимо, кад се ,мало удаљимо, пусте пса. И онда пас угризе некога”

„Било ми је тешко, било ми је хладно и плакала сам. Напорно је кад си сам и кад нема било ко да те заштити.“

„Брод је потопљен. Ми смо се извукле али тетка није.“

Укратко, на основу добијених одговора можемо рећи да је „game“ као коцкање: улаже се много са малим и неизвесним шансама за успешан исход. Успешан исход није нешто што мигрант може да контролише или да има било какав утицај над њим. То искључиво зависи од спољних фактора, среће и „божје воље“. Успешан прелазак границе је главни морални подстицај и завршен још један део пута - „још један ниво“. Још један корак ка светлој будућности и коначном одредишту. Неуспешан прелазак представља премлаћивање, мучење, депресију, стрес и осећај срама и неуспеха. Значи да МОРАШ да прикупиш додатну снагу за поновни покушај, без обзира на цену.

“Сваки пут кад пређемо границу, кажемо - Сада смо дошли мало ближе, приближили смо се.“

„Ако успемо, онда супер, прошли смо ову земљу, један ниво више, један корак ближе до циља. А ако не успеш, е онда паднеш у депресију.“

„Ако прођемо онда смо срећни. Када не, опет се надамо да ћемо да прођемо.“

„Битно је и самопоуздање, вера у себе, после 10 пропалих покушаја опет кажеш - следећи „game“ опет идем и пролазим, значи мора да се врејуе у себе.“

„Мислим да нема ништа што је добро у „game“-у, једино што идеш даље, што идеш напред, то је једино добро.“

ПОЗИТИВАН ИСХОД?

Када се најзад стигне на коначно одредиште, циљ је остварен и „game“ је завршен. Сви су срећни.

Међутим, огроман део мигрантске популације остаје заробљен на неком делу пута. Обично то није место које би се могло сматрати срећним крајем, јер квалитет живота у Србији, Бугарској, Румунији и Северној Македонији није нешто чему они теже. Шта више, то није нешто са чиме ће се они задовољити. Они никада неће престати да покушавају да стигну до коначног одредишта, јер коначно, све је у питању, улагање целе породице и њена будућност, све је у њиховим рукама. Не смеју се задовољити ничим мањим. Потпуна победа или ће „сморети до смрти“.

Тумачење налаза и закључци

На основу овог истраживања које је обухватило 45 испитаника можемо извести неке веома важне закључке који нам могу помоћи да боље разумемо мигранте/тражиоце азила/избеглице, њихово понашање и осећања везано за само мигрирање и кретање.

Већина учесника, испитаника у овом истраживању су младићи из Авганистана и они као група се истичу у покушајима да пређу границу, односно у одласцима на „game“. Испитаници који су дошли из афричких земаља, старији испитаници, они који су основали породице, иако су оне остале у земљи порекла, су мање склони да иду на „game“. „Game“-ом су дошли до Србије, али су спремнији да се задрже у Србији и да покушају да остану овде и добију неки облик заштите.

Можемо рећи да сам израз „game“ вероватно потиче од енглеске речи која указује на дигиталну игрицу, управо због препрека, опасности на том путу које треба савладати како би се прешло у следећу земљу, или на следећи ниво. Назив за то путовање вероватно су дали кријумчари, али сами мигранти који „game“ „живе“ или практикују су назив прихватили и можемо рећи да „game“ поред буквалног и конкретног илегалног преласка границе има и много шире значење. „Game“

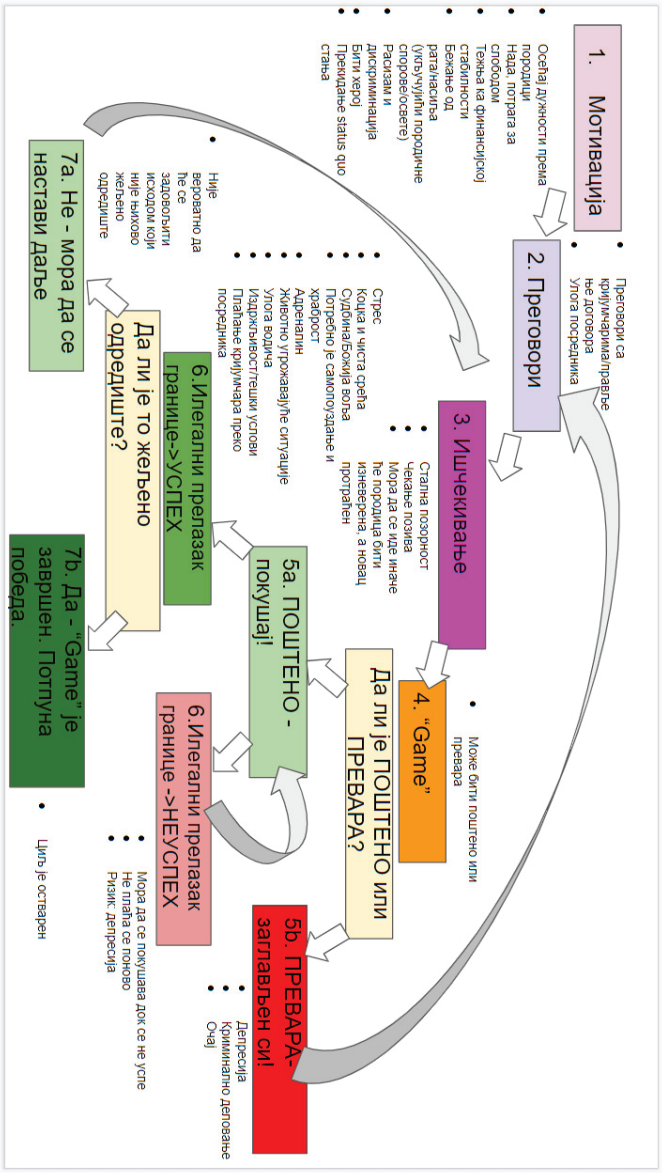
је процес који траје и подразумева више фаза односно етапа које не следе нужно хронолошки једна за другом. „Game“ као прво има своју мотивацију, разлоге зашто неко креће у „игру“ који могу бити различити. Иако знамо да су рат и оружани конфликти, као и расизам и дискриминација један од главних покретача за одлазак из земље порекла, константан одлазак на „game“ је покренут и другим факторима који имају корене у унутрашњем, психолошком и личном простору. Они који стално и изнова покушавају да пређу границу неке земље, без обзира на ризике које тај пут носи, и насиље које доживљавају као да су покренути веровањем да су вођени неким вишим циљем, и да раде нешто веома важно и велико за своју породицу. Они су ти који су одабрани и који су хероји, или спасиоци својих најмилијих. Додатно су мотивисани да истрају у свом подухвату пројекцијом себе у некој од земаља где ће живети слободан, стабилан, миран, сигуран живот. У ствари су жртве, и најчешће у обавези да иду даље, јер њихова породица то тражи од њих.

Поред мотивације да истрају „game“ подразумева и процес преговарања са кријумчарима, силне покушаје преласка који могу бити успешни или неуспешни, али и мноштво осећања која прате све ове фазе или етапе, као што су страх, очај, депресија, љутња, бес, узбуђење, радост, срећа. Можда су и ове интензивне емоције додатни покретач понашања, које чине да се осећају живим и да истрајавају, јер све је боље од стања „status quo“. За њих је најтеже што се налазе у зачараном кругу из кога не могу да изађу, не могу ни напред ни назад, као да су заробљени ту где су. Када говоре о „game“ – у као да говоре о бежању из затвора које носи у исто време узбуђење али и разочарање када буду ухваћени и враћени назад.

Иако је по мишљењу наших испитаника сам исход „game“-а срећа или „Божја воља“, ипак у игри је и велики новац. Што више платиш бољи ће исход бити.

На крају, можда је израз „путовање“ којим неки од испитаника у овом истраживању објашњавају „game“ прикладнији да опише трајање тог процеса, који се често броји годинама. Неки у том процесу порасту, неки остаре, а неки и живот изгубе.

ПРИЛОГ 1: ЕЛЕМЕНТИ „GAME“-А

Садржај

Сажетак	5
Увод	7
Методологија истраживања	15
Квалитативна анализа података	19
Тумачење налаза и закључци	27

